Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 11 czerwca 2020 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Artykuły 49 i 63 TFUE – Swoboda przedsiębiorczości i swobodny przepływ kapitału – Dyrektywa 2006/123/WE – Nabywanie gruntów rolnych na Łotwie w celu ich eksploatacji – System uprzednich zezwoleń obowiązujący w stosunku do osób prawnych – Szczególne wymogi mające zastosowanie wyłącznie do osób prawnych, których wspólnicy względnie osoby uprawnione do reprezentacji są obywatelami innego państwa członkowskiego – Wymogi dotyczące miejsca zamieszkania i znajomości języka urzędowego Republiki Łotewskiej – Dyskryminacja bezpośrednia ze względu na przynależność państwową

W sprawie C-206/19

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (rejonowy sąd administracyjny w Rydze, Łotwa) postanowieniem z dnia 28 lutego 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 5 marca 2019 r., w postępowaniu:

SIA „KOB”

przeciwko

Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisija,

TRYBUNAŁ (szósta izba),

w składzie: M. Safjan, prezes izby, J.-C. Bonichot (sprawozdawca), prezes pierwszej izby, i C. Toader, sędzia,

rzecznik generalny: H. Saugmandsgaard Øe,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu SIA „KOB” – A. Blūmiņš, advokāts,

– w imieniu rządu łotewskiego – początkowo V. Kalniņa i I. Kucina, a następnie V. Kalniņa, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu szwedzkiego – początkowo A. Falk, J. Lundberg, C. Meyer-Seitz, H. Shev oraz H. Eklinder, a następnie C. Meyer-Seitz, H. Shev oraz H. Eklinder, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: łotewski.

– w imieniu Komisji Europejskiej – L. Armati, I. Rubene oraz L. Malferrari, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 18, 49, 63 i 345 TFUE.

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy SIA „KOB", spółką handlową z siedzibą na Łotwie, a Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisija (komisją ds. rozstrzygania sporów administracyjnych gminy Madona, Łotwa) w przedmiocie decyzji, na mocy której komisja ta odrzuciła złożony przez KOB wniosek o wydanie zezwolenia na nabycie prawa własności gruntu rolnego.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Artykuł 1 ust. 1 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. 2006, L 376, s. 36) stanowi:

„Niniejsza dyrektywa ustanawia ogólne przepisy ułatwiające korzystanie ze swobody przedsiębiorczości przez usługodawców oraz swobodnego przepływu usług, zapewniając przy tym wysoki poziom jakości usług".

4 Artykuł 2 ust. 1 owej dyrektywy brzmi następująco:

„Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do usług świadczonych przez usługodawców prowadzących działalność w państwie członkowskim".

5 Artykuł 4 tej dyrektywy stanowi:

„Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

[…]

5) »prowadzenie przedsiębiorstwa« oznacza rzeczywiste prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z postanowieniami art. 43 traktatu, przez czas nieokreślony, przy wykorzystaniu stałej infrastruktury, poprzez którą działalność polegająca na świadczeniu usług jest rzeczywiście prowadzona;

6) »system zezwoleń« oznacza każdą procedurę, zgodnie z którą od usługodawcy lub usługobiorcy faktycznie wymaga się podjęcia kroków w celu uzyskania od właściwego organu formalnej lub dorozumianej decyzji dotyczącej podjęcia lub prowadzenia działalności usługowej;

[…]".

6 Artykuł 9 tej samej dyrektywy, zatytułowany „Systemy zezwoleń”, stanowi w ust. 1:

„Państwa członkowskie nie uzależniają możliwości podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej od jakiegokolwiek systemu zezwoleń, chyba że spełnione są następujące warunki:

a) system zezwoleń nie dyskryminuje danego usługodawcy;

[…]”.

7 Artykuł 10 dyrektywy 2006/123 ma następujące brzmienie:

„1. Systemy zezwoleń opierają się na kryteriach, które wykluczają możliwość korzystania przez właściwe organy z przyznanego im uznania w sposób arbitralny.

2. Kryteria określone w ust. 1 muszą być:

a) niedyskryminacyjne;

[…]”.

8 Artykuł 14 tej dyrektywy, zatytułowany „Wymogi zakazane”, stanowi:

„Państwa członkowskie nie uzależniają możliwości podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej na ich terytorium od spełnienia któregokolwiek z następujących wymogów:

1) wymogi dyskryminujące bezpośrednio lub pośrednio ze względu na przynależność państwową lub, w przypadku spółek, położenie statutowej siedziby, a w szczególności:

[…]

b) wymóg, by usługodawca, jego personel, wspólnicy lub członkowie zarządu albo organów nadzorczych usługodawcy posiadali miejsce zamieszkania na danym terytorium;

[…]”.

Prawo łotewskie

9 Artykuł 28^{1} akapit pierwszy pkt 2 likums „Par zemes privatizāciju lauku apvidos” (ustawy o prywatyzacji gruntów na obszarach wiejskich, *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Vadības Ziņotājs*, 1992, n°s 32–34) przewiduje, że osoby prawne „mogą nabyć na własność zarówno grunty rolne oraz grunty o przeznaczeniu w przeważającej części na cele rolnicze […], jak i udział we własności takich gruntów […], [pod warunkiem że spełniają] wszystkie wymienione poniżej wymogi:

[…]

b) potwierdzą na piśmie, że wykorzystanie gruntów do prowadzenia działalności rolniczej rozpocznie się, jeżeli grunty były objęte płatnościami bezpośrednimi w roku poprzednim lub w roku bieżącym, w terminie jednego roku od ich nabycia, zapewniając ciągłość działalności, a jeżeli grunty te nie były objęte płatnościami bezpośrednimi w roku poprzednim lub w roku bieżącym – w terminie trzech lat od ich nabycia, zapewniając ciągłość tej działalności;

[…]

f) w przypadku gdy wspólnik lub wspólnicy reprezentujący w sumie więcej niż połowę kapitału spółki powiązanego z prawem głosu i wszystkie osoby uprawnione do jej reprezentowania są obywatelami innych państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarskiej, osoby te posiadają zaświadczenie o rejestracji w charakterze obywatela Unii oraz dokument poświadczający znajomość języka urzędowego na poziomie co najmniej B2".

10 Zgodnie z art. 25 Ministru kabineta noteikumi nº 675 „Kārtība, kādā Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi ieceļo un uzturas Latvijas Republikā" (rozporządzenia rady ministrów nr 675 w sprawie procedur dotyczących wjazdu i pobytu obywateli Unii i członków ich rodzin na terytorium Republiki Łotewskiej, *Latvijas Vēstnesis*, 2011, nº 141) z dnia 30 sierpnia 2011 r. jeżeli obywatel Unii pragnie zamieszkać w Republice Łotewskiej na okres dłuższy niż trzy miesiące, powinien zarejestrować się w Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (urzędzie ds. migracji i obywatelstwa ministerstwa spraw wewnętrznych, Łotwa) oraz uzyskać zaświadczenie o rejestracji.

11 Szczegółowe zasady weryfikowania znajomości języka urzędowego Republiki Łotewskiej zostały przewidziane w Ministru kabineta noteikumi Nr. 733 „Noteikumi przez valodas zināšanu apjomu un valodas prasmes pārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi" (w rozporządzeniu rady ministrów nr 733 w sprawie poziomu znajomości języka urzędowego, procedur sprawdzania znajomości języka urzędowego w celu prowadzenia działalności zawodowej lub pełnienia stanowisk, uzyskania zezwolenia na pobyt stały i uzyskania statusu rezydenta długoterminowego w Unii Europejskiej oraz w sprawie opłaty państwowej za przeprowadzenie egzaminu ze znajomości języka urzędowego (*Latvijas Vēstnesis*, 2009, nº 110) z dnia 7 lipca 2009 r. Zgodnie z rzeczonym rozporządzeniem uznaje się, że dana osoba posiada znajomość języka na poziomie B2, jeżeli jest w stanie uczestniczyć w tym języku w rozmowie dotyczącej spraw codziennych lub kontekstu zawodowego.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

12 KOB jest spółką z siedzibą na Łotwie, prowadzącą działalność handlową w sektorze rolnictwa. Jedynym członkiem jej zarządu jest VP, obywatel niemiecki, mający jako jedyny prawo do reprezentowania samodzielnie spółki. Udziały w KOB posiadają trzy pozostałe spółki zarejestrowane na Łotwie, których wspólnikami są obywatele niemieccy. Rzeczywistymi właścicielami spółki KOB są VP i ZT. Ostatni z nich również jest obywatelem niemieckim.

13 W dniu 10 stycznia 2018 r. KOB zawarła umowę kupna, której przedmiotem było nabycie prawa własności gruntów rolnych o powierzchni 8,10 ha, i wystąpiła do właściwych władz krajowych z wnioskiem o wydanie zezwolenia na nabycie prawa własności tych gruntów. Decyzją z dnia 6 kwietnia 2018 r. komisja ds. rozstrzygania sporów administracyjnych gminy Madona odmówiła wydania zezwolenia na nabycie.

14 W uzasadnieniu skargi wniesionej na tę decyzję do sądu odsyłającego, administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (rejonowego sądu administracyjnego w Rydze, Łotwa), KOB twierdzi, że przepisy prawa łotewskiego regulujące warunki uzyskania zezwolenia na nabycie prawa własności gruntów rolnych są sprzeczne z zakazem dyskryminacji ze względu na przynależność państwową oraz z podstawowymi swobodami ustanowionymi w art. 18, 49 i 63 TFUE, a także w art. 45 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

15 Sąd odsyłający wskazuje w tym względzie, że zgodnie z prawem łotewskim osoba prawna może nabyć grunty rolne położone na Łotwie. Jednakże w przypadku gdy osoba prawna jest reprezentowana lub kontrolowana przez obywatela innego państwa członkowskiego, muszą zostać spełnione dwa warunki. Po pierwsze, cudzoziemiec musi zarejestrować się w charakterze obywatela Unii na Łotwie, co

implikuje posiadanie przez niego zamiaru przebywania na Łotwie przez okres ponad 3 miesięcy, a po drugie, musi wykazać się znajomością języka łotewskiego na poziomie co najmniej B2, co odpowiada znajomości języka, która umożliwia odbycie w tym języku rozmowy dotyczącej kontekstu zawodowego. Takie same warunki mają zastosowanie do obywateli państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i Konfederacji Szwajcarskiej.

16 Sąd odsyłający uważa, że uregulowanie to budzi wątpliwości w kwestii jego zgodności z prawem Unii. Powołując się na pkt 80 wyroku z dnia 24 maja 2011 r., Komisja/Belgia (C-47/08, EU:C:2011:334), sąd odsyłający przypomina w szczególności, że art. 49 TFUE zapewnienia możliwość korzystania z traktowania krajowego każdemu obywatelowi państwa członkowskiego osiedlającemu się w innym państwie członkowskim, aby wykonywać tam działalność na własny rachunek, i zakazuje wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową. Poza tym w swoim wyroku z dnia 23 września 2003 r., Ospelt i Schlössle Weissenberg (C-452/01, EU:C:2003:493, pkt 24), Trybunał orzekł, że choć art. 345 TFUE nie podważa uprawnienia państw członkowskich do ustanowienia szczególnych środków regulujących nabycie gruntów rolnych, to takie środki podlegają jednak przepisom prawa Unii, w szczególności tym dotyczącym niedyskryminacji, swobody przedsiębiorczości i swobodnego przepływu kapitału.

17 Ponadto z komunikatu wyjaśniającego Komisji w sprawie nabywania gruntów rolnych [i prawa Unii Europejskiej] (Dz.U. 2017, C 350, s. 5) wynika, że prawo do zakupu, użytkowania lub zbycia gruntów rolnych wchodzi w zakres stosowania art. 63 TFUE, który zakazuje wszelkich ograniczeń przepływu kapitału między państwami członkowskimi. Mając na uwadze specyfikę gruntów rolnych, Komisja Europejska przyznała jednak władzom krajowym możliwość uzasadnienia pewnych ograniczeń w imię celów takich jak ochrona tradycyjnej eksploatacji, utrzymanie stałej populacji w środowisku wiejskim, zwalczanie presji rynku nieruchomości lub utrzymanie w odpowiednim stanie terenów zielonych i terenów wiejskich.

18 W tej sytuacji administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (rejonowy sąd administracyjny w Rydze, Łotwa) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy prawo Unii, w szczególności art. 18, 49 i 63 TFUE, stoi na przeszkodzie stosowaniu uregulowania państwa członkowskiego, które wymaga tego, żeby osoby prawne, by móc nabyć prawo własności gruntów rolnych, w przypadkach gdy wspólnik lub wspólnicy reprezentujący w sumie więcej niż połowę kapitału spółki powiązanego z prawem głosu i wszystkie osoby uprawnione do jej reprezentowania są obywatelami innych państw członkowskich Unii Europejskiej, przedstawiły zaświadczenie o rejestracji jako obywatel Unii i dokument poświadczający znajomość języka urzędowego na poziomie co najmniej B2?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

19 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 18, 49 i 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie stosowaniu uregulowania państwa członkowskiego, które uzależnia prawo osoby prawnej, której wspólnik lub wspólnicy reprezentujący wspólnie więcej niż połowę kapitału spółki powiązanego z prawem głosu i wszystkie osoby uprawnione do jej reprezentowania są obywatelami innych państw członkowskich, do nabycia prawa własności gruntu rolnego położonego na terytorium tego państwa członkowskiego od przedstawienia przez owych wspólników i osoby uprawnione do reprezentacji, po pierwsze, zaświadczenia o rejestracji w charakterze rezydentów państwa członkowskiego położenia nieruchomości, i po drugie, dokumentu poświadczającego posiadanie znajomości języka urzędowego owego państwa członkowskiego na poziomie umożliwiającym co najmniej uczestniczenie w rozmowie dotyczącej spraw codziennych lub kontekstu zawodowego.

20 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że chociaż art. 345 TFUE, do którego odniósł się sąd odsyłający, wyraża zasadę neutralności traktatów wobec zasad prawa własności w państwach członkowskich, to postanowienie to nie skutkuje wyłączeniem obowiązujących w państwach członkowskich zasad prawa własności z zakresu obowiązywania podstawowych zasad traktatu FUE. O ile więc wskazane postanowienie nie podważa uprawnienia państw członkowskich do ustanowienia reżimu prawnego nabywania własności gruntów przewidującego szczególne środki mające zastosowanie do transakcji dotyczących gruntów rolnych i leśnych, o tyle reżim taki podlega w szczególności zasadom niedyskryminacji, swobodzie przedsiębiorczości oraz swobodzie przepływu kapitału (zob. podobnie wyrok z dnia 6 marca 2018 r., SEGRO i Horváth, C-52/16 i C-113/16, EU:C:2018:157, pkt 51 i przytoczone tam orzecznictwo).

21 Pytanie prejudycjalne dotyczy ponadto postanowień traktatu FUE poświęconych swobodzie przedsiębiorczości oraz swobodnemu przepływowi kapitału.

22 W odniesieniu do swobody przedsiębiorczości Trybunał orzekł, że jeżeli przepis krajowy dotyczy jednocześnie kilku podstawowych swobód, to Trybunał zasadniczo ocenia ten przepis w świetle tylko jednej z nich, jeżeli okaże się, że w danych okolicznościach pozostałe swobody są całkowicie drugorzędne względem jednej z nich i mogą być z nią połączone (zob. wyrok z dnia 8 czerwca 2017 r., Van der Weegen i in., C-580/15, EU:C:2017:429, pkt 25).

23 W tym względzie z utrwalonego orzecznictwa wynika, że należy wziąć pod uwagę przedmiot rozpatrywanych przepisów (zob. podobnie wyroki: z dnia 13 marca 2014 r., Bouanich, C-375/12, EU:C:2014:138, pkt 27; z dnia 3 marca 2020 r., Tesco-Global Áruházak, C-323/18, EU:C:2020:140, pkt 50, 51).

24 W analizowanej sprawie z postanowienia odsyłającego wynika, że KOB stara się nabyć grunty rolne na Łotwie w celu ich eksploatowania. Wynika z niego również, że przepisy krajowe będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym regulują nie tylko nabywanie gruntów rolnych na Łotwie, lecz zmierzają również do zapewnienia ciągłości ich eksploatowania w celach rolniczych.

25 W związku z tym przedmiot analizowanego uregulowania nie pozwala na ustalenie, czy są one w sposób przeważający objęte art. 49 TFUE, czy też art. 63 TFUE. W takich okolicznościach Trybunał uwzględnia okoliczności faktyczne sprawy celem ustalenia, czy sytuacja leżąca u podstaw sporu w postępowaniu głównym jest objęta jednym czy drugim ze wskazanych postanowień (zob. analogicznie wyrok z dnia 13 marca 2014 r., Bouanich, C-375/12, EU:C:2014:138, pkt 30).

26 W analizowanej sprawie z postanowienia odsyłającego i akt sprawy przedstawionych Trybunałowi wynika, że cechą charakterystyczną sytuacji faktycznej, której dotyczy postępowanie główne, jest to, że spółka handlowa nie uzyska zezwolenia na nabycie prawa własności gruntów rolnych na Łotwie dla celów prowadzenia na nich działalności rolniczej, dopóki osoba ją reprezentująca i jej wspólnicy nie wykażą, że mają w owym państwie miejsce zamieszkania oraz że posiadają znajomości języka łotewskiego na pewnym poziomie.

27 Należy stwierdzić, że taka sytuacja, w odróżnieniu od innych, w których Trybunał mógł stwierdzić przeważający wpływ na swobodę przepływu kapitału (zob. w szczególności wyrok z dnia 6 marca 2018 r., SEGRO i Horváth, C-52/16 i C-113/16, EU:C:2018:157, pkt 58, 59), podlega w pierwszej kolejności swobodzie przedsiębiorczości.

28 W konsekwencji, zgodnie z orzecznictwem Trybunału przywołanym w pkt 22 niniejszego wyroku, należy uznać, iż przepisy krajowe takie jak analizowane w kontekście postępowania głównego należy zbadać wyłącznie w świetle tej ostatniej swobody.

29 Ponadto jako że art. 49 TFUE zawiera przepis szczególny ustanawiający zakaz dyskryminacji, art. 18 TFUE, który został również powołany przez sąd odsyłający, nie znajduje zastosowania w sprawie (zob. analogicznie wyrok z dnia 29 października 2015 r., Nagy, C-583/14, EU:C:2015:737, pkt 24).

30 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wszystkie środki krajowe w ramach dziedziny będącej przedmiotem wyczerpującej harmonizacji wspólnotowej powinny być oceniane w świetle tych przepisów harmonizujących, a nie prawa pierwotnego (zob. podobnie wyrok z dnia 16 grudnia 2008 r., Gysbrechts i Santurel Inter, C-205/07, EU:C:2008:730, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).

31 W kwestii tej należy zauważyć, że zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 1 dyrektywy 2006/123 dyrektywa ta ustanawia ogólne przepisy ułatwiające korzystanie ze swobody przedsiębiorczości przez usługodawców. Rozdział III tej dyrektywy, do którego należą art. 9–15, reguluje swobodę przedsiębiorczości usługodawców.

32 Artykuły 9–13 dyrektywy 2006/123 ustanawiają wobec państw członkowskich szereg wymogów, jakie muszą spełniać ustanawiane przez nie przepisy krajowe, w wypadku gdy prowadzenie działalności usługowej jest uzależnione od wydania zezwolenia. Podobnie jak uczyniono to w odniesieniu do art. 14 tej dyrektywy, który przewiduje listę wymogów, których ustanowienie jest „zakazane" w ramach wykonywania swobody przedsiębiorczości, należy uznać, że art. 9–13 tej dyrektywy dokonują wyczerpującej harmonizacji zagadnień dotyczących usług wchodzących w ich zakres stosowania (zob. podobnie wyrok z dnia 14 lipca 2016 r., Promoimpresa i in., C-458/14 i C-67/15, EU:C:2016:558, pkt 60, 61).

33 W konsekwencji w zakresie, w jakim, jak wynika z pkt 27 niniejszego wyroku, uregulowanie krajowe stanowiące przedmiot postępowania głównego może mieć wpływ na swobodę przedsiębiorczości, należy je zbadać w świetle przepisów rozdziału III dyrektywy 2006/123.

34 Jak wynika z postanowienia odsyłającego, przepisy krajowe stanowiące przedmiot postępowania głównego ustanawiają procedurę uprzedniego zezwolenia na nabycie przez osobę prawną prawa własności gruntów rolnych na Łotwie i uzależniają w tym kontekście wydanie zezwolenia od spełnienia pewnych warunków, w tym w szczególności złożenia pisemnego potwierdzenia, że dane grunty będą wykorzystywane do celów rolniczych z zapewnieniem ciągłości tej działalności.

35 Procedura taka może być tożsama z „systemem zezwoleń" w rozumieniu art. 4 pkt 6 dyrektywy 2006/123, który definiuje go jako każdą procedurę, zgodnie z którą od usługodawcy lub usługobiorcy faktycznie wymaga się podjęcia kroków w celu uzyskania od właściwego organu formalnej lub dorozumianej decyzji dotyczącej podjęcia lub prowadzenia działalności usługowej.

36 Artykuł 9 ust. 1 dyrektywy 2006/123 uzależnia możliwość ustanowienia przez państwa członkowskie systemu zezwoleń od spełnienia pewnych warunków. System zezwoleń nie może być w szczególności dyskryminujący w stosunku do usługodawcy. Artykuł 10 ust. 2 owej dyrektywy wymaga również, by kryteria udzielenia zezwolenia nie miały charaktery dyskryminującego.

37 Ponadto art. 14 tej samej dyrektywy przewiduje, że państwa członkowskie nie mogą uzależnić dostępu do działalności usługowej lub jej wykonywania na ich terytorium od spełnienia któregokolwiek z wymienionych wymogów. W szczególności, zgodnie z art. 14 pkt 1, zabronione jest ustanowienie wymogów dyskryminujących bezpośrednio lub pośrednio ze względu na przynależność państwową oraz wymogów posiadania miejsca zamieszkania na jego terytorium w stosunku do wspólników, członków zarządu lub organów nadzorczych usługodawcy.

38 W kwestii tej Trybunał orzekł już, iż zarówno z treści art. 14 dyrektywy 2006/123, jak i ogólnej systematyki tej dyrektywy wynika, że nie można uzasadnić wymogów wymienionych w tym artykule (zob. podobnie wyroki: z dnia 16 czerwca 2015 r., Rina Services i in., C-593/13, EU:C:2015:399, pkt 28–35; z dnia 23 lutego 2016 r. Komisja/Węgry, C-179/14, EU:C:2016:108, pkt 45).

39 Jeżeli chodzi o postępowanie główne należy zauważyć, że na wypadek gdy osoba prawna pragnąca nabyć prawo własności gruntu rolnego położonego na Łotwie jest kontrolowana lub reprezentowana przez obywateli innych państw członkowskich, przepisy prawa krajowego będące przedmiotem postępowania głównego przewidują szczególne warunki, a mianowicie obowiązek dokonania przez owe osoby rejestracji w charakterze rezydenta Łotwy oraz wykazania znajomości języka urzędowego tego państwa członkowskiego na poziomie co najmniej B2, który zakłada, iż dana osoba jest w stanie uczestniczyć w języku urzędowym owego państwa członkowskiego w rozmowie dotyczącej spraw codziennych lub kontekstu zawodowego.

40 Jako że warunki te nie mają zastosowania do obywateli łotewskich, należy stwierdzić że uregulowanie stanowiące przedmiot postępowania głównego skutkuje bezpośrednią dyskryminacją ze względu na przynależność państwową.

41 Wynika z tego, że takie uregulowanie jest sprzeczne z art. 9, 10 i 14 dyrektywy 2006/123.

42 W konsekwencji nie ma potrzeby badania kwestii, czy również art. 63 TFUE stoi na przeszkodzie stosowaniu przepisów takich jak będące przedmiotem postępowania głównego.

43 W świetle całości powyższych rozważań na pytanie prejudycjalne należy odpowiedzieć, iż art. 9, 10 i 14 dyrektywy 2006/123 należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie stosowaniu uregulowania państwa członkowskiego, które uzależnia prawo osoby prawnej, której wspólnik lub wspólnicy reprezentujący wspólnie więcej niż połowę kapitału spółki powiązanego z prawem głosu i wszystkie osoby uprawnione do jej reprezentowania są obywatelami innych państw członkowskich, do nabycia prawa własności gruntu rolnego położonego na terytorium tego państwa członkowskiego od przedstawienia przez owych wspólników i osoby uprawnione do reprezentacji, po pierwsze, zaświadczenia o rejestracji w charakterze rezydentów państwa członkowskiego położenia nieruchomości, i po drugie, dokumentu poświadczającego posiadanie znajomości języka urzędowego owego państwa członkowskiego na poziomie umożliwiającym co najmniej uczestniczenie w rozmowie dotyczącej spraw codziennych lub kontekstu zawodowego.

W przedmiocie kosztów

44 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

Artykuły 9, 10 i 14 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie stosowaniu uregulowania państwa członkowskiego, które uzależnia prawo osoby prawnej, której wspólnik lub wspólnicy reprezentujący wspólnie więcej niż połowę kapitału spółki powiązanego z prawem głosu, i wszystkie osoby uprawnione do jej reprezentowania są obywatelami innych państw członkowskich, do nabycia prawa własności gruntu rolnego położonego na terytorium tego państwa członkowskiego od przedstawienia przez owych wspólników i osoby uprawnione do reprezentacji, po pierwsze, zaświadczenia o rejestracji w charakterze rezydentów państwa członkowskiego położenia nieruchomości, i po drugie,

dokumentu poświadczającego posiadanie znajomości języka urzędowego owego państwa członkowskiego na poziomie umożliwiającym co najmniej uczestniczenie w rozmowie dotyczącej spraw codziennych lub kontekstu zawodowego.

Podpisy